

Yttrande över remiss från Finansdepartementet om Betänkandet Hästnäringens finansiering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:64). (Fi2021/00299)

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, välkomnar förslaget att göra en översyn av ansvarsfördelningen när det gäller finansieringen av allmänna ändamål inom hästnäringen och vill särskilt betona vikten av Hästnäringens nationella stiftelse (HNS) när det gäller följande verksamheter:

- genomförande av hippologutbildningen,
- hovslagarutbildningen,
- forskningsprojekt via Stiftelsen svensk hästforskning , samt
- särskilda projekt i samarbete med SLU för kunskapsspridning.

I översynen behöver särskild hänsyn tas till den av riksdagen beslutade finansieringsformen av Hippologprogrammet som bedrivs på riksanläggningarna i samverkan mellan SLU och HNS. Även finansieringen av Stiftelsen Hästforskning (SHF) behöver belysas då stiftelsen är avgörande för den hästforskning som bedrivs i Sverige och Norge.

SLU ser fram emot att medverka i den föreslagna översynen.

Synpunkter

SLU begränsar sina kommentarer till de avsnitt av utredningen som behandlar frågan om en långsiktigt hållbar finansiering av HNS:s verksamhet och då företrädesvis till de delar som direkt och även indirekt påverkar SLU:s kärnverksamheter inom utbildning och forskning.

SLU är huvudman för hippologprogrammet, en universitetsutbildning med inriktning på häst, och finansierar omkring hälften av utbildningens kostnader genom öronmärkta anslag. SLU bedriver utbildningen i samverkan med Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) och Sveriges riksänläggningar. SLU är också den största utföraren av hästforskning finansierad genom Stiftelsen Hästforskning.

Avtalet mellan staten och ATG omfattar idag totalt 55 miljoner kronor årligen till allmänna ändamål inom ramen för stiftelsens och riksänläggningarnas verksamhet. En förändring i avtalet är dock att Svensk Travsport och Svensk Galopp hanterar finansieringen av HNS, istället för som tidigare ATG.

Vissa ändamål som t.ex. finansiering av högre utbildning är i allmänhet att betrakta som ett offentligt åtagande. SLU vill därför framhålla nödvändigheten av att finansieringen av hippologprogrammet samt riksänläggningarna är långsiktig. Alla åtaganden gentemot såväl studenter som näringen är långsiktiga och organisationen är beroende av att verksamheten har en stabil finansiering. Det är en värdefull styrka att universitetet och hästnäringen gemensamt tagit ett långsiktigt ansvar för kunskaps- och kompetensförsörjningen inom hästområdet. Det är viktigt för att öka djurvälståndet, säkerställa ett gott djurskydd samt skapa en god relation mellan hästar och människor i nyttjande av hästen som sport- och sällskapsdjur. Även hästnäringens miljö- och klimatpåverkan är viktiga aspekter som behöver beaktas i kunskapsutvecklingen. Ökad kunskap kan även leda till en ökad konkurrenskraft för svensk hästsport och avelsarbete.

Kommentarer till de allmänna ändamålen inom hästnäringen

- **Finansiering och genomförande av Hippologprogrammet.**

Hippologprogrammet är Sveriges enda yrkesutbildning på universitetsnivå helt inriktat på häst. Den delade finansieringen av hippologprogrammet mellan staten och HNS är en förutsättning för den här resurskrävande utbildningen i sin nuvarande form. Hippologprogrammet är beroende av att riksänläggningarna kan erbjuda kompetent personal, hästar på olika utbildningsnivåer och andra faciliteter som möjliggör utbildningen. Denna samverkan var förutsättningen för tillkomsten av hippologutbildningen efter statliga utredningar och riksdagens beslut och är, även idag, helt nödvändig för utbildningens genomförande.

Utbildningen är, i sin helhet, fysiskt förlagd till riksänläggningarna. Utbildningens innehåll kräver hästar och kringresurser. Dessa resurser saknas helt inom SLU:s verksamhet men finns på riksänläggningarna och är unika i sitt slag för Sverige vad avser omfattning och kvalitet.

Ledning, administration, studentstöd samt akademisk undervisning tillhandahålls till betydande del av SLU. Samverkan bygger på daglig kontakt med riksänläggningarna i syfte att säkerställa att utbildningen och förutsättningarna för studenterna är likvärdiga med de utbildningar som ges på SLU:s campus.

Grunden för samverkan mellan SLU och HNS gällande hippologprogrammet är finansieringen för vilket man årligen lägger en gemensam budget för utifrån respektive parts ansvarsområde. Av utbildningens finansiering går 50 % från HNS direkt till riksänläggningarna och av de särskilt destinerade medlen i SLU:s regleringsbrev går ca 70 % till riksänläggningarna för utbildningens genomförande.

- **Finansiering av hovslagarutbildningen**

Även hovslagarutbildningen genomförs på riksänläggningarna och har sin finansiering via SLU:s regleringsbrev och HNS. Ur perspektivet hästvelfärd är det angeläget att finansieringen av hovslagarutbildningen ingår i den föreslagna översynen, och då ur ett nationellt helhetsperspektiv avseende dimensioneringen.

- **Forskningsfinansiering**

HNS bidrar årligen med 5 miljoner kronor till Stiftelsen Hästforskning (SHF) för hästforskning i Sverige och Norge vilket motsvarar 36% av de svenska medlen i SHF. SHF är den viktigaste finansiären för den hästforskning som bedrivs på SLU. Åtskilliga forskningsprojekt har kunnat genomföras, vilka har lett till en omfattande kunskapsutveckling inom hästsektorn. Riksänläggningarna är även viktiga resurser för forskning inom hästområdet. Det är mycket viktigt att den framtida finansieringen till SHF säkerställs för att garantera att högklassig forskning som kan komma hästnäringen tillgodo kan bedrivas vid SLU.

- **Särskild finansiering av projekt**

Kunskapsspridning baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet är ett mycket viktigt SLU-uppdrag. SLU driver tillsammans med SVA och HNS, sedan 2011, den mycket uppskattade informations- och kunskapssajten HästSverige.se. Sajten är helt bidragsfinansierad. Även här har HNS en viktig roll, dels som samverkanspart och koppling till hästnäringen och dels som medfinansiär.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av prorektor Karin Holmgren efter föredragning av koordinatör Fredrika von Sydow. Innehållet har utarbetats av universitetslektor Marie Rhodin, professor Anna Jansson och universitetsadjunkt Anna-Lena Holgersson vid institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi, vicedekan Johanna Penell och prodekan Margareta Emanuelson vid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap samt utbildningsledare Karin Camp vid kansliet för VH-fakulteten.

Karin Holmgren

Fredrika von Sydow